

UNITAT DIDÀCTICA SECUNDÀRIA
SEGON CICLE

**Joan
Fuster**

JOAN FUSTER

L'any 2017 es commemora el 25é aniversari de la mort de Joan Fuster. Davant una efemèride tan significativa per a nosaltres, els valencians, creiem que paga la pena dedicar unes sessions acadèmiques a conèixer-lo millor, per tal de valorar la seua obra i el paper que va exercir en la recuperació de la nostra llengua i la nostra cultura. Ell també hi comptava amb nosaltres:

"I no voldria morir-me sense haver deixat en funcionament i "en forma", al País Valencià, uns quants equips d'intel·lectuals i de no intel·lectuals capaços de remoure —o almenys d'intentar-ho— aquesta societat en perpètua somnolència digestiva..."

JOAN FUSTER EN LA MEMÒRIA

Llig el text següent:

La Veu del País Valencià

Rescatem Fuster

Dimecres, 21 de juny de 2017 06:00h

Les efemèrides no deixen de ser un colp a la memòria perquè recordem un fet que la societat ha decidit que no cal oblidar. Aquest 21 de juny de 2017, els valencians recordem que fa **25 anys que Joan Fuster va morir al seu poble**, Sueca, i ens va deixar un llegat irrepetible que encara ara és referència per a molts al País Valencià. A la memòria col·lectiva, una allau d'idees extraordinàries que acostumem a parafrasejar; com a gran herència, una nova perspectiva de país [...]

Ja ha arribat l'hora de rescatar el que per a molts és l'intel·lectual valencià més important de la història contemporània. Són molts els qui han dit que si Fuster tinguera qualsevol altra nacionalitat, el seu nom tindria el reconeixement que es mereix un personatge de tal envergadura [...]

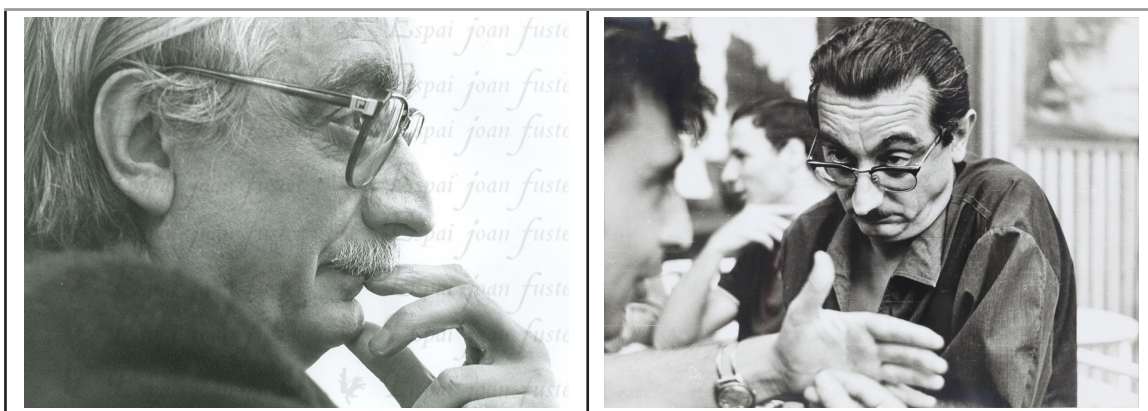
El gran valor de l'obra de Joan Fuster és sense dubte l'efecte revulsiu [...] I és que, més enllà de la perspectiva de país que s'emana de la seua proposta, l'obra de l'escriptor de Sueca esdevé un punt d'inflexió des d'on plantejar el vertader potencial del nostre país [...]

Definitivament, cal rescatar el vertader valor d'un pensador valencià tan extraordinari com Joan Fuster. És el gran deute que el poble valencià ha adquirit amb l'escriptor de Sueca, i potser, a partir d'aquesta puntual efemèride, ens n'adonem que perdre Fuster és perdre bona part de l'essència del país que hem de voler ser.

<https://www.diarilaveu.com/editorial/74654/25anys-mort->

INVESTIGA

1. Extrau tots els mots que no coneixes i busca'ls en el diccionari.
2. Subratlla el més important del text. Resumeix-ne el contingut.
3. Quan celebres el teu natalici? Per a tu, festejar el teu aniversari és una celebració important? Segons el text, per a què poden servir els aniversaris, les efemèrides?
4. El text *Rescatem Fuster* que acabes de llegir ha aparegut en un diari digital. Saps com s'anomena? Coneixes premsa digital en valencià?
5. Deus haver observat també que el text no duu signatura, és a dir, no hi apareix cap marca de persona. Com s'anomena l'escrit sense signar que dóna opinió sobre la manera de pensar del diari?
 - Crítica (llibres, música, cinema...)
 - Crònica (esportiva...)
 - Editorial
 - Notícia
 - Reportatge

6. Subratlla al text inicial les paraules en negreta de la columna de l'esquerra i indica a la graella quin és el sinònim corresponent:

RESCATAR	agitar	pressió	testament
EFEMÈRIDE	repte	recuperar	dubte
LLEGAT	analitzar	valor	intensitat
PARAFRASEJAR	herència	comentar	destí
ENVERGADURA	obstaculitzar	importància	record
REMOURE	explicar	volum	abstracció
INFLEXIÓ	obsessió	destinar	coincidència

7. Explica a la teua manera aquesta frase de Fuster: «No voldria morir-me sense haver deixat en funcionament..., al País Valencià, uns quants equips d'intel·lectuals i de no intel·lectuals capaços de remoure... aquesta societat en perpètua somnolència digestiva...»

8. Per què "cal rescatar el valor" de Joan Fuster?

9. Fes aquestes preguntes a algun company de classe: on va nèixer Joan Fuster?, en quin segle va viure?, quins llibres va escriure?, sabries citar-ne algun?

10. Al text inicial hi ha unes paraules subratllades. Sabries relacionar-les amb les definicions següents?

- a) Esdeveniment notable que se sol recordar en qualsevol dels seus aniversaris.
- b) Allò que s'acumula amb força o en molta quantitat.
- c) Persona que es dedica a activitats pròpies de la intel·ligència, creadores o investigadores, i que manifesta una capacitat d'analitzar la realitat social i cultural i d'influir críticament en l'opinió pública a través dels mitjans de comunicació.
- d) Allò que una generació llega a una altra.
- e) Que supera el grau, el nivell habitual o la mesura ordinària.
- f) Obligació que té algú de pagar, satisfer o reintegrar a una altra persona alguna cosa, generalment diners.
- g) Que pensa, especialment amb intensitat i eficàcia. Filòsof, intel·lectual.
- h) Deixar de tindre (una cosa) a causa d'alguna contingència.
- i) Allò per què una cosa és el que és, que constitueix el fons de l'ésser o la naturalesa pròpia d'una cosa.
- j) Facultat de recordar.

JOAN FUSTER, APUNT BIOBLOGRÀFIC

Joan Fuster i Ortells (Sueca, 1922 - 1992) va ser un [escriptor](#) valencià. És reconegut sobretot per la seua obra assagística: *Nosaltres, els valencians* (1962), *Diccionari per a ociosos* (1964), *Consells, proverbis i insolències* (1968) etc. A partir de la [dècada dels 60](#) del segle XX es convertí en un referent cívic al [País Valencià](#) en el moviment de represa de la nostra [cultura](#).

Es llicencià en dret el 1947 i es doctorà en filologia catalana el 1985. Del 1946 al 1956 codirigí la revista *Verbo*. Dels seus primers llibres, tots de versos, destaca *Escrit per al silenci* (1954). El 1952 començà al diari *Levante*, de [València](#), les seues col·laboracions en la premsa, que fou després una de les seues facetes més destacades i que prosseguiria en altres plataformes: *Destino*, *La Vanguardia*, *Tele/estel*, *Qué y dónde*, *Serra d'Or*, *SAÓ*, *El Temps*, i altres.

Amb *El descrèdit de la realitat* (1955) inicià una brillant carrera assagística, de vasta amplitud temàtica, en un estil incisiu, d'adjectivació precisa. Un altre aspecte de la seua obra fou el de l'erudició, la història i la crítica literàries. La seua dedicació als temes valencians culminà el 1962 amb la publicació de *Nosaltres, els valencians*, *Qüestió de noms* i *El País Valenciano* (després *El País Valencià*), llibres bàsics per al coneixement de la història, la cultura i els problemes d'identitat nacional del País Valencià. Continuà dins aquesta temàtica a *Raimon* (1964), *Combustible per a falles* (1967) i *Ara o mai* (1981), entre d'altres. Una part dels seus nombrosos estudis i articles erudits, històrics, biogràfics i de viatges, ha estat recollida en els volums I i III de les *Obres completes*, i el *Diari 1952-1960* n'ocupa el volum segon.

Dins de l'assaig, publicà, a més, *Figures de temps* (1957), *Judicis finals* (1960), *Causar-se d'esperar* (1965), *L'home, mesura de totes les coses* (1967), *Diari 1952-1960* (1960), etc., sempre dins la tradició d'arrel moral de l'humanisme clàssic a l'alè dels moralistes i reformadors francesos (de Montaigne als [enciclopedistes](#)), crític, escèptic i amb un humor corrosiu.

Dins els treballs d'història, de crítica i de divulgació literària publicà «Vint-i-cinc anys de poesia valenciana» (1944), *La poesia catalana* (1956), *Poetes, moriscos i capellans* (1962), *Heretgies, revoltes i sermons* (1968) i *Literatura catalana contemporània* (1972), a més de tres extensos pròlegs a l'obra de [Joan Salvat-Papasseit](#) (1962), [Salvador Espriu](#) (1963) i [Josep Pla](#) (1966), aplegats a *Contra el noucentisme* (1978).

Fuster és l'assagista valencià més considerable de les generacions sorgides després de la guerra civil, amb una força que depassà l'àmbit literari i es projectà sobre la vida cultural i civil dels Països Catalans, la consciència unitària dels quals contribuí poderosament a crear.

Fou [Premi d'Honor de les Lletres Catalanes](#) (1975). El 1984 fou nomenat doctor honoris causa de la [Universitat de Barcelona](#) i, el 1986, catedràtic de literatura a la [Universitat de València](#). Fruit del treball de recerca dels darrers anys són els estudis aplegats a *Llibres i problemes del Renaixement* (1989) i *De viva veu* (2003), les entrevistes publicades en periòdics i revistes.

INVESTIGA

1. Busca imatges en internet i fes la seua foto-biografia. Un mural o una presentació digital podran servir-te com a format. A l'enllaç disposes d'un repositori d'imatges...

<http://espaijoanfuster.org/fotos-joan-fuster/>

2. Joan Fuster va escriure un *Diccionari per a ociosos*, una recopilació de textos on barreja entrades curtes, properes a l'aforisme, amb d'altres les quals són relativament extensos assajos d'algunes pàgines. Per exemple, l'entrada *Diners*: "No entenc aquells qui diuen que menyspreen els diners. Costen tant de guanyar!"

T'atreveixes a ordenar alfabèticament els títols de les obres que tens a l'apunt biobibliogràfic? A més, podràs ampliar la informació si accedeixes a la bibliografia completa de l'Espai Joan Fuster...

<http://espaijoanfuster.org/bibliografia-joan-fuster/>

A.	N. Nosaltres, els valencians (1962)
B.	O.
C.	P.
D. Diccionari per a ociosos (1964)	Q.
E.	R.
F.	S.
G.	T.
H.	U. Un país sense política (1976)
I.	V.
J.	W.
K.	X.
L.	Y.
M.	Z.

Llig l'auca

S'hi afirma que "a sa casa on vivia... conversava i acollia..." Un de tants que hi passava va ser el cantant valencià Paco Muñoz.

ESCOLTA atentament la cançó: <https://www.viasona.cat/grup/paco-munoz/la-meua-terra/joan-fuster>

JOAN FUSTER

De vegades...
Si pausadament a casa
comence alguna cançó,
et recorde, sempre viu,
i escrivint al teu racó.

Sovint...
Quan tinc dubtes del que escric
i tinc l'enginy mig travat,
potser per inèrcia, em dic:
"Ja li ho preguntaré a Joan".

Saps amic...?
A mida que passa el temps
més em pesa al cor el teu semblant
perquè sé, i això és tan trist!
que mai més no et trobaré, Joan.

Paco Muñoz. *La meua terra*. 2006

CONTESTA ara les preguntes de més avall:

1. Què diu d'un racó? Mireu-lo en l'AUCA.
2. A què es dedica Paco Muñoz?
3. Quina relació personal tenien Joan Fuster i Paco Muñoz?
4. Quan recorre a Fuster?
5. Què li preguntava Paco al seu amic Joan?
6. Què és tan trist per al cantant?

Per conèixer millor la infància del nostre escriptor, podeu LLEGIR un poema del seu amic Vicent Andrés Estellés...

«DE QUAN JOAN FUSTER I L'ESTELLÉS...»

Fuster, a 8 anys

DE QUAN JOAN FUSTER I L'ESTELLÉS
EREN ENCARA MOLT PETITS I
ANAVEN A L'ESCOLA DELS CAGONETS,
QUE ERA UNA ANDANA, EXEMPLAR-
MENT JUNTS, COM A BONS AMIGUETS, I
ABANS DE CREUAR EL CARRER MIRAVEN
UNA BANDA I L'ALTRA I PIETOSAMENT ES
FEIEN EL SENYAL DE LA CREU, COM ELS
HAVIEN ENSENYAT A LES SEUES CASES; I QUAN
TENIEN LLEURE A L'ESCOLA SE N'ANAVEN AL PE-
RELLÓ I, RAN DE LA MAR, CONSIDERAVEN EL SEU
VOLUM I LA QUANTITAT D'AIGUA QUE DIÀRIA-
MENT HOM NECESSARIA PER A EMPLENAR-LA, I
DESPRÉS SE'N TORNAVEN A CASA, DOCTAMENT,
EN SILENCI, SENSE DIR-SE MAI RES, PERÒ ÍNTIMA-
MENT CONVENÇUTS DEL MISTERI GENERAL I INESCRU-
TABLE DE LA NATURESA, MENTRE PASSAVEN CA-
MIONS I SUCCEÏEN COSES I ELLS, CAPFICATS NO S'ADO-
NAVEN DE RES. [...] MENJAVEN MOLT D'ARRÒS-EN-BLE-
DES I MOLT DE PA AMB OLI I SAL; ES CONFESSA-
VEN I FEIEN PENITÈNCIA ELS DISSABTES; ELS DIUMENGES, EN
DEJÚ, REBIEN LA COMUNIÓ; I CADA DIJOUS, CAP AL TARD,
FEIEN LA VISITA AL SANTÍSSIM. HONRAVEN PARE I MARE.
I TENIEN DECLARADA I PENDENT LA GUERRA A L'INFIDEL.
QUE ASSETJAVA, COM ERA BEN SABUT, PER TOTS ELS CAN-
TONS, ON HI HAVIA SINISTRES PARELLES QUE ES PALPA-
VEN I ES DEGOLLAVEN.

ESCRIVIM

1. Hi ha, en el poema, alguna paraula que no conegues? Mira-la al diccionari...
2. Com diries tu "ran de la mar"?
3. "Els diumenges, en dejú, rebien la comunió". Què queda, hui, d'aquell costum?
4. Mira't de nou el poema i emplena la graella posant una X on corresponga.

	SÍ	NO
Quan eren menuts estaven en casa i no anaven a escola		
Abans de creuar el carrer mai no miraven a una banda i a l'altra		
Estaven convençuts del misteri inescrutable de la naturalesa		
L'escola dels cagonets es feia en un pati de la casa.		
Estellés i Fuster solien tornar del Perelló en silenci.		
De menudets menjaven molt de pa amb oli i sal.		
Cada dijous, Fuster i Estellés visitaven la família.		

5. Què dius de la forma externa del poema? A què s'assembla?
6. Has sentit parlar dels "cal·ligrames"? Sabries fer-ne un amb els teus records d'infantesa?
7. Explica la divisió de les paraules finals dels versos 4, 10, 12, 15, 16, 18, 20, 25 i 26...?

FUSTER, ESCRIPTOR

Fuster no s'estava de recordar que «la seua primera il·lusió literària fou escriure frases per a calendaris.» També deia que «Per a mi, i des de sempre, l'«aforisme» ha constituït una opció literària particularment temptadora. Fixar una idea o una observació en poques paraules, tot procurant que el resultat tinga un mínim d'agudeses alhora conceptual i expressiva, és tota una aventura de la intel·ligència». Per això comprenem que afirmara: «La rutina dels aforismes se m'ha fet entranyable; a ella, no podia escapar... és un gènere literari arcaic i poc vistós, però que em fascina.»

Comencem l'aproximació a la seua obra des d'aquesta perspectiva.

JOAN FUSTER, UN APASSIONAT DELS AFORISMES

Les característiques dels aforismes, Fuster les explicava així:

“Papers -«paperets»-, minses escorrialles o **notes marginals** a d'altres escrits més extensos. Són **observacions, reflexions i admonicions exposades en cru**, sense premisses ni corol·laris que ajuden a demostrar-les o a justificar-les; són **clàusules redones, llampants, frases aïllades que poden produir un «efecte» no sempre previst**: uns cops obvietat pura i simple; d'altres, impertinència proçaç... Fixar una idea o una observació **en poques paraules**, tot procurant que el resultat tinga un **mínim d'agudeses alhora conceptual i expressiva**, és tota una aventura de la intel·ligència”

Crespo, Isidre, ed. (2000): *Joan Fuster. Aforismes*. Bromera, p. 9.

CARACTERÍSTIQUES DELS AFORISMES

Brevetat: Escassa argumentació, mínim espai dialèctic, sense matisos.

Estructura oracional binària: sol tenir-ne dues parts.

Relació d'equivalència entre les parts: de comparació o d'identitat.

Reiteració d'estructures rítmiques i sintàctiques.

Contundència: caràcter incisiu, sentenciós, taxatiu, rotund, retallat, expeditiu.

Agudeses -subtiletes-, esmolada: cloenda sorprenent, antítesi, paradoxa, ironia...

Concisió lapidària.

Memorització fàcil.

Didactisme.

Entre la lírica i l'assaig: Comparteixen certes propietats d'elaboració formal (abundància de figures retòriques).

Condensació d'idees: contenció expressiva, il·luminació intuïtiva.

Expressió mínima de l'assaig.

Ací tens una selecció d'aforismes de Joan Fuster:

1. “Els llibres no supleixen la vida, però la vida tampoc no supleix els llibres”.
2. “Llegir no és fugir. Llegir és seguir vivint, i cadascú ho fa a la seua manera”.
3. “Escriure bé, què vol dir? Probablement, escriure a cada moment la paraula justa: justa i insubstituïble”.
4. “No pares de protestar: sempre en restarà alguna cosa”.
5. “En el temps de la cibernètica, l'important és saber parar la màquina”.
6. “Estima, però no tant”.
7. “Forma part d'una bona educació saber quan cal ser mal educat”.
8. “Si tens un fill, ensenya'l a ser lliure. Encara que siga a costa teua. En realitat, haurà de ser a costa teua...”
9. “Reivindiqueu sempre el dret a canviar d'opinió: és el primer que us negaran els vostres enemics”.
10. “La ‘cultura’, si ha de complir la seua funció, necessita ‘llibertat’”.
11. “Un idioma no pot subsistir, viu, dins la societat que li és pròpia, si no és l'idioma de tothom i practicat per tothom tothora”.

12. "Només hi ha una manera seriosa de llegir, que és rellegir".
13. "El destí d'una llengua es frustra quan no el sosté la sòlida voluntat de fer-hi una cultura".
14. "La meua posteritat serà de paper".

Ara, mira el vídeo següent: https://www.youtube.com/watch?v=o_c_zzEtL48

INVESTIGA I CREA

1. Què és un aforisme? Busca al diccionari la definició. Completa la recerca amb els mots: *màxima, sentència, adagi, proverbi, refrany, dita*.
2. Amplia un aforisme o pren-lo com a base per escriure un assaig breu.
3. Tria alguns aforismes. Justifica la tria.
4. Completa, de manera creativa, algunes de les frases iniciades per Fuster:

-«Només diem —i escrivim!— allò que...»

-«Les veritats, cal...»

-«Escriure —fer literatura— és...»

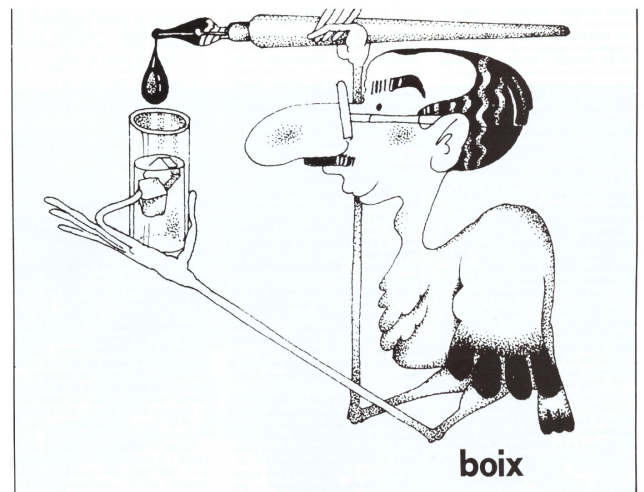
-«Cada paraula és...»

-«Consell a mi mateix:...»

-«Els adjectius són...»

-«Descriure és...»

-«Hi ha... que són incompatibles amb...»

5. A partir de la lectura dels aforismes, et sembla que Fuster té sempre la raó? Els veus com a indiscutibles? Intenta rebatre algun dels seus posicionaments.

6. Mira d'identificar els recursos retòrics que Fuster empra més sovint en les seues màximes.
7. Identifica diverses classes de paraules i d'oracions.
8. Busca elements irònics i conversacionals.
9. Identifica connectors: temporals, d'ordre, de contrast, de condició, de causa, de conseqüència...
10. De què parlen els aforismes que has triat, des del teu punt de vista?
11. Els aforismes que heu triat us suggereixen alguna situació coneguda per vosaltres?
12. Amb quina paraula o paraules els relacionaríeu? Positives o negatives?
13. Com explicaries el concepte d'aforisme amb una història, o amb algun tipus de música o imatge de televisió?
14. Has viscut mai una situació relacionada d'alguna manera amb els aforismes triats?
15. A continuació hauràs d'ordenar els aforismes que es troben desordenats. Tin en compte que cada aforisme està dividit en dues parts!!!

1	Llegir no és fugir. Llegir és seguir	saber quan cal ser mal educat.
2	Només hi ha una manera seriosa	la paraula justa: justa i insubstituïble.
3	Els llibres no <i>supleixen</i> la vida,	sempre en restarà alguna cosa.
4	Reivindiqueu sempre el dret a canviar d'opinió:	serà de paper.
5	No pares de protestar:	de llegir, que és rellegir.
6	La meua posteritat	l'important és saber parar la màquina.
7	En el temps de la cibernètica,	però la vida tampoc no supleix els llibres.
8	Forma part d'una bona educació	és el primer que us negaran els vostres enemics.
9	Escriure bé, què vol dir? Probablement, escriure a cada moment	vivint, i cadascú ho fa a la seua manera.

16. T'han captivat els aforismes? Què és el que més en valors: la bellesa, la complexitat, l'originalitat, la diversitat ideològica...?

17. Com a projecte final, podeu decorar l'aula amb una exposició d'aforismes. Només cal que agafeu el llibre editat per Isidre Crespo, Joan Fuster. *Aforismes* (ed. Bromera), i fer-ne una selecció. Busqueu imatges i superposeu-hi l'aforisme. És ben fàcil!

A més, podràs ampliar-ne el recull si visites <http://www.minimalia.net/inici.asp>

Es tracta d'un enllaç web que envia automàticament una frase del dia al teu correu electrònic per mitjà d'una subscripció gratuïta!

Minimalia.net també incorpora enllaços ben interessants, per exemple una publicació de 400 aforismes catalans del doctor Joan Carlos Amat, de l'any 1796.

<http://www.lluïsvives.com/servlet/SirveObras/jlv/79150541656682941754491/index.htm>

minimalia.net Frases breus per llegir, pensar, gaudir i endur-se

Avui és diumenge, 23 de juliol del 2017

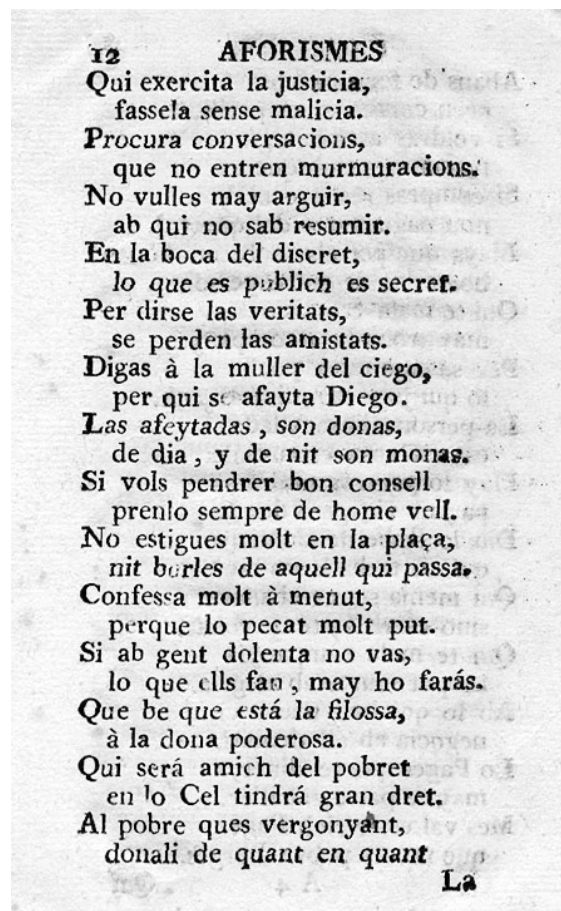
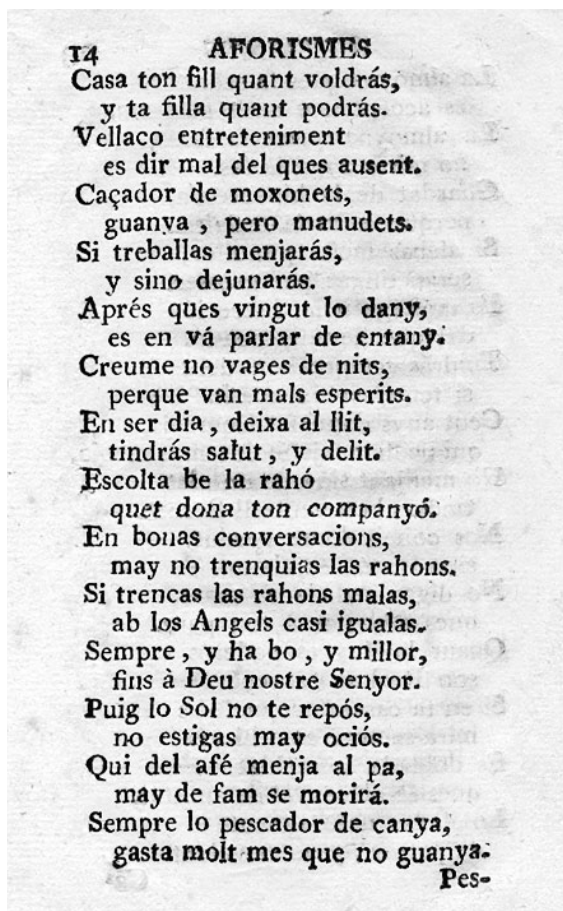
Escriure és assumir el pes cultural de la gent que ha escrit abans, d'alguna gent almenys: és saber-ne la història.

Patricia Gabancho (Buenos Aires 1952)

Què és?
La frase del dia
Darreres frases
Arxiu de frases
Contacteu
Enllaços

Vols rebre la frase del dia a la teva bústia?

Idea i coordinació: Jordi Palou - Disseny i programació: Miquel Soler - Tramesa: DRAC telemàtic
A la xarxa des del 2007 © Xarxa de Mots
236089 visites

Joan Carlos Amat: 400 aforismes catalans, Universitat de Cervera, 1796 (Biblioteca virtual Lluís Vives).

18. Per finalitzar, Fina Cardona-Bosch ha escrit un article titulat *Joan Fuster o quan els tweets es deien aforismes*. Pots llegir-lo, si et ve de gust!

<http://valenciaplaza.com/joan-fuster-aforismes>

19. Twitter, Facebook, Instagram... Feu un debat on plantegeu el tema següent: "Els aforismes han trobat en les xarxes socials un mitjà de comunicació meravellós".

I recorda l'aforisme fusterià: "No faces mai de la teua ignorància un argument".

ELS TEUS ARGUMENTS

Es fa fosc el cel, quan et sent parlar.
 un món feble que es desfà
 i fa olor a amant cremat.

I es volen els llibrets de màgia
 amb lletres grans per a xiquets.

Quan la teua veu amb gust de no res
 diu: "Jo m'he fet a mi mateix",

Fent de la teua ignorància el teu argument.

Ampla sense records així és la meua butxaca,
 no hi ha rancor, a més a més aquesta nit tot va bé,
 "fa una nit clara i tranquil·la", algú vindrà i la cagarà,
 amb la seua veu tremolosa dirà: "Jo m'he fet a mi mateix",
fent de la seua ignorància el seu argument.

Aquest món tan enfebrit,
 aquest caos tan de titelles,
 Què fa un cec quan no hi ha res a veure?
 I jo sóc la mosca tsé tsé?

Doncs tu ets l'apocalipsi vestit de bona persona
 perquè els ocells deixen de cantar,
 quan dius "Jo m'he fet a mi mateix"

Fent de la teua ignorància el teu argument.

Marius Asensi (2005): *Els teus arguments*.

<https://www.youtube.com/watch?v=KPJaKzVy1Wo>

JOAN FUSTER I LA POESIA

Tant en l'AUCA, com en l'APUNT BIOBIBLIOGRÀFIC, hem afirmat que l'escriptor de Sueca va escriure poesia. Entre el 1948 i 1954 en va publicar-ne la majoria. Després, s'ho va deixar. Va optar per la prosa, diu ell, "per utilitat social". Tantes coses que volia fer pel País i la seua cultura li semblava impossible fent versos. Ho justifica en un escrit -"Els poetes i la poesia", dins *Causar-se d'esperar*, 1965.

Ací tens un dels seus poemes!

ERA AQUEST CARRER

Era aquest carrer. I aquesta,
la casa, la porta viva.
Jo hi venia a acompanyar-te,
a les nits. L'ombra madura
s'esqueia rere nosaltres,
com un excés, imprevista,
conciliant son imperi
amb l'enyor que li deixàvem.
L'últim moment de mirar-nos
tenia color d'alarma,
sal i costat de pregunta:
l'últim moment de sorprendre'ns
s'hi esdevenia de pressa.

Després, passaves la llinda,
t'ocultava un mur de pausa.
¿L'endemà? La prometença
l'abolia. Me n'anava
segur de tu, per la fosca,
ple de tu, entre les acàcies,
somrient-te encara, amb lluna
sobre els llavis i expertesa.
Un bleix forestal, un trànsit
d'ocelleria imprecisa,
advenia a les teulades.
El carrer, les cases ermes,
oh escenari inalterable!
Sense tu, sense mi, quina
ansietat que el declara!

De *Escrit per al silenci*. 1954

INVESTIGA

1. Emparella els mots següents amb la seua definició i indica quina és l'accepció que més s'hi ajusta al contingut del poema:

ENYOR		<i>Pantaix, respiració fatigosa.</i>
LLINDA		<i>Que és (un lloc) àrid i amb poca vegetació. De caràcter aspre, poc tractable.</i>
PROMETENÇA		<i>Promesa. Compromís per a realitzar un acte o contraure una obligació. Compromís d'un novici a lligar-se a una comunitat religiosa i a complir-ne la regla i les constitucions.</i>
BLEIX		<i>Sentiment de tristor o dolor per l'absència o la pèrdua d'alguna cosa o persona.</i>
ERM		<i>Fusta o pedra travessera que descansa sobre els dos muntants d'una porta i descarrega la paret superior. Línia que divideix una propietat d'altres, partió.</i>

2. Fes l'anàlisi mètrica del poema, nombre de síl·labes dels versos. Compte amb les sinalefes!

3. Resulta evident quin és el tema del text, però és interessant de veure com es desenvolupa el tema al llarg del poema.

4. Fuster mateix en diu: "aquests versos són la història d'un amor col·lapsat". Què t'ho fa entendre així? Justifica la resposta.

5. El poema és una seqüència narrativa? Els fets s'esdevenen en un espai rural o urbà? Per quins detalls ho podem imaginar?

6. Quines figures retòriques apareixen en l'expressió de l'amor:

"L'últim moment de mirar-nos / tenia color d'alarma, sal i costat de pregunta"

"L'últim moment de sorprendre'ns / s'hi esdevenia de pressa"

"Me n'anava... segur de tu... ple de tu... amb lluna sobre els llavis i expertesa"

"Sense tu, sense mi, quina / ansietat el declara!"

7. El poema es tanca amb la paraula ansietat. El poeta expressa un estat d'ànim d'inquietud intensa, d'intranquil·litat i d'agitació. Has viscut alguna vegada sentiments semblants als que s'expressen al poema? Penses que el jo poètic seria un gran enamorat?

8. En el seu *Diari*, Fuster afirma -tot parlant "de l'amor" (8-9-1956)- "¿Per què no hauríem de cedir a l'encant fugaç, a la dolça promesa incomplible, si això ens pot valer unes hores, les que siguin, alçades a subtils transfiguracions? Vindrà el moment del desengany, del retorn al silenci i a la solitud, i en el nostre món les absències hauran augmentat. Però res no podrà esvair mai més, la nostra memòria ni del nostre cos, el fet d'haver viscut aquell instant insondable." Creus que confirma la idea central del poema? Explica com és que, d'aquesta prosa, en diem "prosa poètica"...

9. Identifica tots els pronoms i indica a quina persona o lloc es refereixen.

PRONOM	hi (v. 3)	la casa
	te (v. 3)	
	jo (v. 3)	
	nos (v. 11)	
	el (v. 35)	el carrer

10. Les repeticions d'estructures, de mots o de sons produeixen en l'oient un efecte rítmic. Exemplifica.

11. Un encavalcament és un recurs poètic segons el qual una oració es distribueix en més d'un vers. Copia els encavalcaments del poema.

12. Prepara la recitació del poema per a tota la classe i recorda que:

- Projecta el poema a l'auditori que t'escolta.
- No t'amagues darrere del paper.
- Has de respirar en les pauses que tu mateix has marcat.
- Per a una bona recitació vocalitza molt més que en una conversa normal. Parla clar.
- Ajuda't amb el gest, la mà que no sosté el paper et donarà seguretat a l'hora de traure la veu.
- Adreça't a tot el grup, pensa també en la persona que hi ha asseguda en un racó.

13. Hi ha una cançó del grup TERÀPIA DE SHOCK, *Sense tu*, que tracta el tema que has treballat. Saps de quina sèrie d'èxit era part de la banda sonora?

P		L	S		R		S	V		R	M		L	L		S
---	--	---	---	--	---	--	---	---	--	---	---	--	---	---	--	---

**SENSE TU /
TERÀPIA DE SHOCK**

És de nit,
És tot fosc,
Estic sol,
I no hi ha ningú
És de nit,
Un record
Dins el cor
Ella hi és a dins

Els seus ulls,
Són brillants,
Un somriure extravagant,
Ja no hi és,
L'he perduda ,
Va marxar,
Lluny del meu abast
I sempre estarà al meu cor...

Sense tu, jo no puc,
Sense tu, si no hi ets,
Sense tu, jo no sóc ningú.

És de nit
És tot fosc
No estic sol, no ho estic
Tu estàs amb mi.

Els seus ulls,
Són brillants,
Un somriure extravagant,
Ja no hi és,
L'he perduda ,
Va marxar,
Lluny del meu abast
I sempre estarà al meu cor...

Si no estàs aquí
Si no estàs amb mi
Jo no et puc mirar
Jo no et puc sentir

Si no estàs aquí
Si no estàs amb mi
Jo no et puc tocar
Jo no et puc besar

I sempre estaràs al meu cor...

I ara podeu cantar la cançó! https://www.youtube.com/watch?v=x_Zd3KoEtRk

JOAN FUSTER, L'ASSAGISTA

“Em limito a reunir en volum una sèrie incoherent d'escrits, diversos en el tema i d'extensió desigual, catalogables dins el gènere elàstic i modest de l'«assaig».” Així s'expressa Fuster en la introducció al seu gran llibre d'assaig *Diccionari per a ociosos*. I, al final, hi conclou: “els meus assaigs tracten problemes de cada dia —els meus, si més no—, precisament els mateixos que constituïrien la matèria d'una conversa familiar, cordial, en el cas que el lector i jo ens trobéssim cara a cara i ell s'hi interessés”. Ja ho veieu: Fuster escriu amb la intenció de “conversar” amb el lector.

Anem a intentar-ho, tot LLEGINT el text i COMENTANT-lo.

CONTRA LES GUERRES

Potser, en definitiva, qualsevol guerra sempre és «guerra santa» i la història de la humanitat n'és plena d'exemples que ens induïrien a creure-ho. Cada exèrcit, en el combat, es pensa que té Déu al seu favor. I si no es tracta exactament del Déu —per dir-ho així— clàssic, un altre mite poderós i excitant hi juga el mateix paper. Però, en determinats casos, la situació resulta explícita: la guerra declarada té la connotació clara de «santa». Fa anys que ho estem veient en els conflictes del Pròxim Orient, on els rabins i els ulemes, els uns amb Jahvè i els altres amb Al·là, han crispat les respectives feligresies fins a extrems ignominiosos. Al pas que van, probablement no quedarà ni un circumcís viu, llevat dels qui han estat laicament operats de la fimosi. I el problema, entre ells, no sembla obrir-se a cap solució racional. Si aconseguïssin una treva, no passaria de treva, i, més tard o més d'hora, la Mesquita i la Sinagoga tornaran a predicar la «guerra santa». Morir en la batalla, siga per la pàtria, per la revolució o per alguna altra cosa igualment «secular», pot proporcionar la il·lustre satisfacció del deure complert, del sacrifici per la «causa noble», o vés a saber què. Ara: en una «guerra santa» el soldat difunt té garantida la glòria celestial, i aquesta remuneració deu ser molt estimulante a l'hora d'entrar en combat. Un fanàtic, amb una metralladora entre mans, fa molta por. Fins i tot teòricament.

Joan Fuster. “*Contra les guerres*” dins *Sagitari*, 1985.

INVESTIGA

1. Busca al diccionari el significat de *connotació*, *induir*, *rabí*, *ulema*, *ignominiós* i *remuneració*.
2. Fuster fa referència a la “guerra santa”. Busca en internet l'origen del terme.

3. La violència engendra violència. En l'última dècada, els conflictes entre països i els grups terroristes estan intentant desestabilitzar les societats a escala mundial. Investiga en internet algun d'aquests conflictes (per exemple l'atemptat al setmanari satíric francès Charlie Hebdo de 2015). Exposa la informació aconseguida a la teua classe.

4. En equip de dos o tres companys, podríeu seleccionar vinyetes o tires còmiques que mostren la manera com els dibuixants intenten explicar o mitigar els conflictes socials. Sabies que en alguns països la professió d'il·lustrador està perseguida?

Imatges extretes del blog <http://www.jrmora.com/blog/>

INTERPRETA I ESCRIU

1. Explica el títol *Contra les guerres* en relació amb el contingut.
2. Quina creus que és la idea principal del text? Amb quins arguments la defensa l'autor?

3. De quines coses fa crítica l'autor?

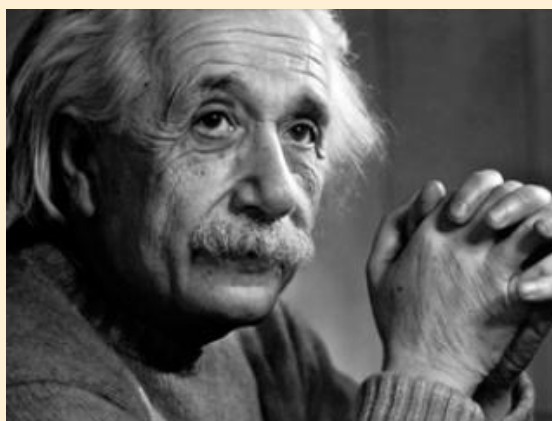
4. A qui es refereix Fuster quan diu "el Déu clàssic"?

5. Compara la primera frase del text amb el següent aforisme de Fuster: «"Saintes baïonnettes de France" (Michelet). Totes les guerres volen ser guerres de religió».

6. Fuster afirma que "Un fanàtic, amb una metralladora entre mans, fa molta por. Fins i tot teòricament". Comparteixes en aquest moment el mateix punt de vista de l'autor? Justifica la resposta.

7. Exposa la teua opinió sobre la pèrdua progressiva de la llibertat de moviment. Continua unes quantes línies més l'escrit de Fuster, afegint-hi exemples com els que fa servir l'autor. Et proposem un exemple de reflexió més actual a propòsit del mateix tema:

[...] Recordo que el gran Albert Einstein (1879-1955) va dir aquella cita molt famosa, deia "no sé com serà la tercera guerra mundial, només sé que la quarta serà amb pedres i llances". El que el genial científic no podia preveure llavors, en els anys cinquanta, era que la Tercera Guerra Mundial s'anava a lliurar en l'àmbit de la transmissió de la informació, en una guerra de baixa intensitat, però amb el màxim efecte mediàtic possible, buscant transmetre el terror en estat pur a qualsevol persona i en qualsevol lloc. Segurament ell pensava en una Tercera Guerra Mundial de tipus

nuclear, el gran temor dels anys cinquanta, més que en una guerra global de baixa intensitat, ja que no va conèixer l'auge de les Noves tecnologies com ara ho vivim. En el que estic segur que no s'equivocava és en l'afirmació que hi ha a la segona part de la seva cita, encara que segur no l'hem d'entendre pel literal; pot ser que la Humanitat, tal com la coneixem avui dia, no s'autodestruïx mitjançant una guerra nuclear, però del que sí que estic segur és que, en el fons i en gran part, continuem sent com els nostres avantpassats, usem sofisticades pedres i llances per fer mal al nostre pròxim, i això és el que és dramàticament trist, constatar el ben poc que realment hem canviat.

<http://reusdigital.cat/noticies/opinio/un-nou-tipus-de-guerra>

8. Esteu en disposició d'obrir un debat? Us proposem tres temes: "Les guerres de religió són coses del passat?", "Els límits de l'humor" o "La tercera guerra mundial serà digital".

9. Hi ha una cançó del grup OBRINT PAS, *Benvingut al paradís*, que tracta el tema que estàs treballant.

BENVINGUT AL PARADÍS / OBRINT PAS

Cares tristes al teu barri,
butxaques buides als matins,
sognis perduts entre naufragis, entre naufragis.
Silencis als parcs de l'oblit.
Promeses als telediaris,
més dones mortes al seu pis,
cotxes cremats a l'extraradi, a l'extraradi!
Sirenes i trens a les nits!
Benvinguts al paradís!

Uoo! Benvinguts al paradís!
Uoo! Benvinguts al paradís!

Tristeses creuen les fronteres,
murs i helicòpters als deserts,
somriures compartint barreres,
racisme i odi als teus carrers.
Notícies bomba a la pantalla,
misèries que no es poden dir,
terroristes al pentàgon,
pistolers a Wall Street.

You are welcome, uoh, welcome to paradise,
you are welcome, uoh, welcome to paradise..

Desperta, la fera, el que portes sempre dins del cor.
No et falles, no calles, no deixes que et guanye la por.
Apunta, dispara! Ets massa jove per morir.
La selva t'espera, benvingut al paradís..!

Cares tristes al teu barri,
butxaques buides als matins,
sognis perduts entre naufragis, entre naufragis.
Silencis als bars de l'oblit.
Benvingut al paradís!

Uoo! Benvinguts al paradís!
Uoo! Benvinguts al paradís!

Desperta, la fera, el que portes sempre dins del cor.
No et falles, no te calles, no deixes que et guanye la por.
Apunta, dispara! Ets massa jove per morir.
La selva t'espera, benvingut al paradís!

I ara podeu cantar la cançó! <https://www.youtube.com/watch?v=0AvFMaWW7Ro>

10. Però nosaltres, de la GUERRA EN FAREM DANSA, com canta el grup Txarango...

<https://www.youtube.com/watch?v=d3PIfJjTFCs>

JOAN FUSTER, UN APASSIONAT DEL SEU PAÍS

L'escriptor de la Ribera del Xúquer era una gran "apassionat" del seu país. Així ho manifestava en escriure el seu llibre més directament referit al passat i al futur del seu poble, *Nosaltres, els valencians* (1962): "No tinc altra autoritat que aquesta: la d'haver-me apassionat fins a l'obsessió per la vida i el destí del meu poble. Potser és l'única passió noble que reconec en mi".

Va escriure uns quants papers sobre el tema, a més del *Nosaltres...*: *El País Valencià, Un país sense política, Destinat (sobretot) als valencians*, i uns quants més.

Tot seguit teniu un escrit sobre un indret valencià emblemàtic, Elx. La ciutat del *Misteri*, una representació teatral que cada any, per l'agost, s'hi representa; des del s. XVI.

PALMERES, A ELX

Dissabte, 13 agost. 1955. Elx.

Fa bonic, tantes palmeres. El País Valencià és terra d'una gran varietat de paisatges. Hi ha una mica de tot. Hi ha la muntanya abrupta, pelada o frondosa, i les ondulacions delicades; hi ha planes per a tots els gustos, de secà cultivat, ermes, de regadius complexos; i valls, i valletes somrients, tancades; i costes de qualsevol mena, braves, menys braves, dòcils; i les vegetacions més antagòniques; i... Dins les limitacions pròpies del clima, hi ha una mica de tot. Potser aquestes palmeres sobrepassen la presumpta limitació del clima. Un foraster no previngut no se les esperaria. De camí cap al sud, fins que no arribem a Alacant, la palmera sol ser un arbre aïllat i predominantment decoratiu. El trobem en algun passeig urbà, o acompanyant alguna casa de camp. Ací, a Elx, apareix en bosc, i, en algun moment, deu haver estat una bona font d'ingressos. Els horts que volten la ciutat són un prodigi de càlcul agrícola: les parcel·les rectangulars, on es conreen verdures o flors, estan vorejades per palmeres, files de palmeres, regulars, «cultivades». Però l'important, l'impressionant és el bosc, l'acumulació atapeïda de troncs i de plomalls. El tòpic vol que al·ludim l'Orient, i això és, en efecte, tota una estampa oriental. D'altra banda, les palmeres no sempre resulten ser tan «normals» com podríem creure. L'espècie té les seves aberracions, com qualsevol altra. En un «hort», més aviat un «jardí», ens n'han ensenyat una, bellament monstruosa, si val l'expressió. El tronc de l'arbre té cinc o sis braços, troncs filials, que, és clar, rematen amb el corresponent paraigua de palmes. No és un cas únic. Ni d'avui. El cronista Escolano, a la darrereria del segle XVI, ja ens dóna notícia d'una palmera d'Elx que presentava tres troncs, alhora units i separats. Escolano explica que aquella insigne particularitat botànica era, ben mirat, una vertadera «demostració» del misteri de la Santíssima Trinitat...

Joan Fuster. *Diari 1952/1960*. Edicions 62, 1969

INVESTIGA

1. Busca al diccionari el significat de *atapeïda*, *ermes*, *antagòniques*, *prodigi* i *insigne*.

2. Fuster visita les palmeres d'Elx l'any 1955. Quin viatge recordes tu que t'haja marcat especialment? Escribeu un text breu.

3. Com veu Fuster el Palmerar? Quins usos tenen les palmeres?

4. Informa't sobre el cronista **Gaspar Escolano**, que Fuster emprà com autoritat del seu discurs.

5. Informa't sobre la plaga del **morrut roig** que ataca les palmeres. Forma un equip de treball i exposa les conclusions a l'aula. Pots fer servir els enllaços següents:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/4038065/20120911/morrut-roig-devorador-palmeres.html>

<http://va.peniscola.org/ver/1000/Tractament-de-palmeres-contra-el-morrut-roig.html>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Morrut_de_les_palmeres

6. Per què sempre ha estat de moda viatjar? Quina ciutat t'agradaria visitar que no conegues?

7. Has visitat Elx? A quina comarca es troba? Com s'anomena la teua comarca?

8. Imagina que treballes en un *Free Tours* i que has d'explicar la ciutat als estrangers. Prepara una visita guiada i una intervenció oral de dos minuts, en què expliques els aspectes més rellevants de la capital del Baix Vinalopó.

Si necessites ajuda, pots consultar <http://www.visitelche.com/va/>

INTERPRETA I ESCRIU

1. Explica en quantes parts dividiries el text "Palmeres, a Elx" en relació amb el contingut.

Recorda que el text descriptiu normalment consta de dues parts:

1. Tema: on es presenta el motiu de la descripció, i
2. Expansió: el desenvolupament del tema amb nova informació.

2. Analitza els recursos lingüístics del text. Hi ha abundància de recursos? Per què?

Recorda que en el text descriptiu els recursos lingüístics són:

1. El substantiu és el punt de partida, però l'adjectivació matisa i perfila.
2. L'estructura oracional més utilitzada és l'atributiva, amb la presència de verbs definidors com *ser*, *estar* i *semblar*, i d'altres mostren les característiques com *tenir*, *posseir* o *portar*.
3. Els temps predominants són el present i l'imperfet.
4. Els adverbis situen l'objecte en l'espai, mentre que són escasses les referències temporals.
5. En lèxic hi ha una gran presència de mots de mateixos camps semàntics.
6. Els recursos estilístics són la comparació, la metonímia i la metàfora.

Observa, per exemple, l'abundància d'adjectivació respecte del punt 1:

"Hi ha la muntanya **abrupta, pelada o frondosa**, i les ondulacions **delicades**; hi ha planes per a tots els gustos, de secà **cultivat, ermes, de regadius complexos**; i valls, i valletes **somrients, tancades**; i costes de qualsevol mena, **braves**, menys **braves, dòcils**; i les vegetacions més **antagòniques**; i..."

3. Ara fes tu el mateix amb la resta de recursos lingüístics!

INVESTIGA I CANTA

1. Cantar la terra, cantar un paisatge, inclús una ciutat, ha sigut sempre un motiu per estimar els espais més pròxims o més volguts. Sabries buscar cançons que tracten d'alguna manera la idea que venim estudiant?

A tall d'exemple et facilitem uns models:

PEP GIMENO "BOTIFARRA" MALAGUENYA DE BARXETA

Mira si he corregut terres
que he estat en Alfarrasí,
en Adzaneta i Albaida,
en el Palomar i ací.

Omplim el sarró de pa,
si vols que et guardes les cabres,
que les figues ja s'acaben
i raïm no queda un gra

La Llosa i el Genovés,
Lloc Nou, la Torre i Barxeta,
Xàtiva, Rotglà i Vallés,
Llanera, Vallà i Montesa,
Alboi, Cerdà i Estubeny
la Granja, Sorió i Torrella.

PACO MUÑOZ EL VELL MONTGÓ

El vell Montgó es desperta
el sol badalla per dalt La Plana,
com un peix d'argent
va penetrant Segària endins,
la llum dibuixa l'Aitana.
La mar es torna daurada,
les barques pentinen l'alba,
és el millor regal dels déus,
etern vigilant del meu país
acaronat pel mar.
Juguen els eriçons
amb els escarabats

per enmig del fenoll marí.
L'aranya de la creu
espanta un alacrà
corrent per l'herba de Sant Blai.
La llengua de cavall
creix entre els margallons
s'amaguen les perdus
i la colobra acaça un falciot
a l'ombra d'un llentiscle i un pi
bord,
herba de les llunetes, romer
i un àguila de Bèrnia ve volant...
La mar es torna daurada...

TXARANGO EL MEU POBLE

El meu poble té una plaça de records,
fanals encesos i banderetes de colors.
I un gran ball dirigeix les nits d'estiu,
avui que tothom riu, avui que és festa major.

A la plaça de nit s'hi aplega tothom.
Ballen nens petits, senyores i senyors.
Ballen lluny els que avui ja no hi són
i entre les llums i el fum balla el nen que vaig ser jo.

I en mig de la nit, t'envolta la plaça.
Tot és com ahir, aquí el temps no passa.
En mig de la nit, t'envolta la plaça,
com quan érem petits, com quan érem petits; quedat avui a casa.

Que potser demà no ens podem trobar,
balla aquesta nit el que ballàrem sempre.
Que potser demà no podem ballar,
queda't aquí amb mi com si et quedessis per sempre.

M'he perdut pels carrers de matinada,
el passeig, la plaça, la botiga de la mare...
T'he guardat els tresors en mil cançons,
l'escalfor dels veïns i els que han fet de mi qui sóc.

I en mig de la nit, t'envolta la plaça.
Tot és com ahir, aquí el temps no passa.
En mig de la nit, t'envolta la plaça,
com quan érem petits, la vida balla descalça.

Són de foc els teus petons,
que s'encenen de nit i cremen la matinada.
Són l'or que abraça el rodamón,
i apaga el neguit avui que torna a casa.

MANEL AL MAR

Tu i jo hem sopat en bons restaurants,
tu i jo hem ballat a la llum d'un fanal,
tu i jo volàvem en un Ford Fiesta groc,
tu i jo hem cantat a la vora del foc.
Tu i jo hem buscat coses similars,
tu i jo hem tingut el cap ple de pardals,
tu i jo dalt de la nòria, tu i jo i la nostra història,
però tu i jo no ens hem banyat mai al mar.

Al mar! Al mar!

Plantem les tovalloles, convido a uns gelats,
juguem a pala grega esquivant passejants,
a l'horitzó es divideixen les veles
d'uns nens que fan optimist a la cala del costat.
Dormo una estona, ara que bufa de mar,
així estirada se't veu espectacular,
llarga i blanqueta a la sorra llegint
intrigues vaticanes de final inesperat.
És abusiva tanta calor,
t'incorpores i et poses bé el banyador,
amb un peu calcules com està l'aigua
i tot està llest per tal que entrem al mar.

Al mar! Al mar!

Així doncs, si un dia véns i passes per aquí,
i si malgrat la feina trobem un matí,
no em perdonaria mai, no podria assumir,
no agafar-te amb la moto i que no féssim camí.
Molt lluny d'aquí, a l'altra banda del món,
hi ha un xiringuito amb quatre pins al fons,
tu i jo asseguts a la barra d'un bar,
sona bona música i som davant del mar.

Al mar! Al mar!

Fuster i Ovidi, bons amics i valencians **compromesos amb el seu país**. La trajectòria de l'escriptor de Sueca et va sent coneguda. Ara veuràs, en una cançó del cantant Ovidi Montllor, com ells tenen unes quantes conviccions en comú.

INTERPRETA

LA CANÇÓ DEL CANSAT - OVIDI MONTLLOR

Em va tocar tocant Mediterrani.
Per barret Pirineus, i una llesqueta.
Per sabata Oriola d'estranguis.
I per cor duc a Alcoi, la terreta.

Per senyera, senyors, quatre barres.
Per idioma, i senyores, català.
Per condició, senyors, sense terres.
Per idea, i senyores, esquerrà.

Queda clara, per tant, per a tothom,
la meua carta de naturalesa.
No és miracle, ni és un mal son;
m'ha tocat, i és la meua feblesa.

Quede clar, també, que són covards,
tots els qui obliden les arrels.
Seran branca d'empelt en altres prats.
I en la mort, rellogats dels estels.

És ben trist encara avui parlar,
i posar al seu lloc una història.
Fins ací ens heu fet arribar.
De tan grossa raó, naix la glòria.

I torne a repetir: sóc alcoià.
Tinc senyera on blau no hi ha.
Dic ben alt que parle català
i ho faig a la manera de València.

Bon vent i barca nova. 1979

<https://www.youtube.com/watch?v=YICuL42OzWk>

A Joan Fuster

**Història d'un amic. Gola seca. La fàbrica. Paulac.
Cançó d'amor. (Ovidi Montllor)**

Hi ha molta passió ..., en les cançons que canta Ovidi Montllor. [...] Com sé que, en aquestes cançons, hi ha la terrible lucidesa de la intenció que les anima. Lucidesa d'intenció i, també, lucidesa de realització. Sigui "art" o sigui "temperament", el secret d'Ovidi Montllor consisteix en això: en el fet de reduir la còlera a mots i a melodies sense èmfasi, sense truculència i sense espasmes, i alhora mantenir-la enèrgicament incisiva. I no cal subratllar contra què ni contra qui s'adreça la serena violència d'Ovidi. Ell s'enfronta, precisament, amb l'altra violència, la violència autèntica, institucionalitzada a través del cèntim, del poder i de les nostres mil ofuscacions quotidianes. No es decanta per la increpació grandiloqüent: s'estima més la denúncia concisa, la descripció nominal, la reticència òbvia, i les practica amb una malícia tècnicament eficaç. Ho fa, de més a més, a partir de plantejaments concrets, quasi anecdòtics, i amb això la maniobra esdevé subtilment explosiva. Un dia o altre ens n'adonarem: l'impacte de les cançons d'Ovidi Montllor no serà, no haurà estat, gaire espectacular, però sí decisivament positiu. Val la pena que ho tinguem en compte, des d'ara.

CONCERT PRESENTACIÓ DEL CD A DOS DE VAL

OVIDI MONTLLOR DIU JOAN FUSTER

Amb l'actuació de:

Aitana Ferrer	Al Tall
Andreu Valor	Bajoqueta Rock
Bata	Bertomeu
Carraixet	Dani Miquel
Empar Torres	Enric Murillo
Eva Denia	Hugo Mas
Juli Mira	Lluís Miquel
Obrint Pas	Ovidi Twins
Paco Muñoz	Rafa Xambo
Rapsodes	Sva-Ters...

Presentadors del concert

Amalia Garrigós i Carles Luzuriaga

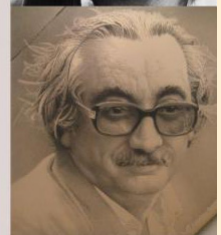
Entrada: 5€
a benefici de

**Diumenge 6 de maig, 2012 - 18 h.
al Centre Cultural d'Almussafes**

Centre Cultural Almussafes
www.culturalalmussafes.com

Centre Cultural Almussafes
facebook.com/culturalalmussafes

INICI-DISCOPHON 27.554 1969. EP Coberta: Equip Crònica.
Text: Joan Fuster a la contracoberta. *Notes per a la cançó*. 1996, ps.22

RESPON BREUMENT:

1. Quina és la melodia de fons? Què significa que Ovidi hi pose de fons aquesta cançó?
2. De quina manera les imatges del vídeo confirmen el text del poema?
3. Ara que ja coneixes més coses de Fuster, per què creus que Ovidi li dedica la cançó?
4. Quins detall "repeteix" el cantautor alcoià?
5. En les reflexions de Fuster sobre Ovidi, parla de "la violència autèntica". Explica-la.
6. Comenta: "El secret d'Ovidi consisteix en el fet de reduir la còlera a mots i melodies".

BIBLIOGRAFIA BÀSICA PER A UN ESTUDIANT DE SECUNDÀRIA:

ALIAGA, Xavier: *Fuster per a ociosos*. Carcaixent: Sembra llibres, 2017.
CRESPO, Isidre: *Raons i paraules: Joan Fuster*. Barcelona: Hermes, 1999.
— *Joan Fuster. Aforismes*. Alzira: Edicions Bromera, 1999.
FLUIXÀ, Josep A.: *Ser Joan Fuster. Antologia de textos fusterians*. Alzira: Edicions Bromera, 1991.
FUSTER, Joan: *Set llibres de versos*. València: Tres i Quatre, 1987.
— *Consells, proverbis i insolències*. Barcelona: Edicions 62, 1992.
— *Combustible per a falles*. Alzira: Edicions Bromera, 1996.
— *Diccionari per a ociosos*. Barcelona: Edicions 62, 1962.
— *Nosaltres, els valencians*. Barcelona: Edicions 62, 1962.
VENDRELL, Salvador: *Joan Fuster per a joves*. Benicarló: Onada edicions, 2017.

ENLLAÇOS D'INTERÉS:

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-fuster>
<http://espaijoanfuster.org/>
http://www.escriptors.cat/autors/fusterjoan/pagina.php?id_sec=1933

Unitat didàctica per Isidre Crespo Redondo i Vicent Josep Gírbés Roig
Maquetació Amadeu Crespo

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

ACPV - CARRER DE SANT FERRAN, 12 - VALÈNCIA 46001 - TEL. 96 315 77 99 - WWW.ACPV.CAT